

Рекомендації логопеда батькам.

Ігри на розвиток мовленнєвого дихання

Гра 1. Перекочування силою видихуваного повітря ватної кульки на поверхні столу.

Гра 2. Дмухання на паперові кораблики, що плавають у воді.

Гра 3. «Веселі кульки». Дмухання на повітряні кульки, які висять зверху над головою дитини.

Гра 4. «Дми на метелика». Дмухання на виготовленого з паперу метелика, прив'язаного на нитці зверху над головою дитини.

Гра 5. «Задмухування свічки». Діти уявляють, що задмухують свічку.

Гра 6. «Надування бульбашок». Діти дмухають на поверхню води так, щоб утворилися бульбашки.

Гра 7. «Остуди чай». Діти уявляють, що п'ють гарячий чай і дмухають, щоб остудити.

Гра 8. «Гра на сопілці». Діти уявляють, що грають на сопілці і ритмічно роблять вдих-видих.

Гра 9. «Паровозик». Діти «їдуть» на паровозі – чух-чух-чух, піднімаючи руки роблять глибокий вдих і на видих промовляють «чух».

Гра 10. «Дотягнись до сонечка». Діти тягнуться до сонечка, піднімаючи руки через сторони і роблячи глибокий вдих. Опускаються на носочки роблять спокійний видих.

Гра 11. «На гойдалці». На горизонтальній нитці прикріплені різноманітні фігурки з паперу, дитина силою видихуваного повітря розгойдує.

Гра 12. «Нарубаємо дров». Дитина піднімає руки як для рубання дров, вдихаючи при цьому повітря. На видих опускає руки і промовляє «ух».

Гра 13. «Надування кульки». Діти уявляють, що надувають повітряну кульку.

Гра 14. «Прокоти олівець». Дитина силою видихуваного повітря прокочує олівець по столі.

Гра 15. «Вітер». Діти роблять «легенький вітерець» – легенько дмухають, «сильний» – сильніше дмухають і «бурю» – дмухають ще сильніше. Після цього обов'язково передихають – «декілька хвилин вітру немає».

Ігри для розвитку мовленнєвого дихання

Для розвитку мовленнєвого дихання дитини використовуються безліч дихальних ігор: здувати сніжинки, папірці, пушинки зі столу, з руки; дути на легкі кульки, олівці, свічки; дути на плаваючих в тазу качечок, корабликів, дути на всілякі вертушки та інше; надувати надувні іграшки, повітряні кулі, пускати мильні бульбашки; піддувати вгору пушинку, ватку і так далі.

Гра 1 “Хто зажене м’яч у ворота”

Мета: розвиток сильного плавного видиху.

Обладнання: кулька від настільного тенісу або ватна кулька, ворота із стаканчиків з-під йогурту.

Хід гри: – Сьогодні хлопці, ми проводимо змагання хто зажене м’яч у ворота. Отже, ми починаємо. Учасники, посміхніться, покласти широкий язик на нижню губу (вправа “Лопаточка”) і плавно, зі звуком [Ф], дуємо на кульку.

Стежити за щоками дитини, щоб вона вимовляла [Ф], а не [Х], тобто щоб повітряний струмінь був вузький, а не розсіяний.

Гра 2 “Швидкий олівець”

Мета: розвиток довгого і плавного видиху.

Обладнання: кольорові олівці з гладкою або ребристою поверхнею.

Хід гри: перед дитиною, яка сидить за столом на відстані 20 см, кладемо олівець. Спочатку самі показуємо дитині як дути на олівець, щоб він покотився на протилежний край столу. Можна пограти в цю гру удвох сидячи один навпроти одного і переключувати олівець один одному.

Гра 3 “Чарівні метелики”

Мета: розвиток тривалого безперервного ротового видиху.

Обладнання: штучна квітка (паперова квітка чи намальована квітка) різнокольорові (однотонні) паперові метелики.

Хід гри: – Подивись, яка у мене є гарна, чарівна квітка. А ти знаєш, що на ній живуть метелики? От тільки біда, злий чарівник зачарував їх і вони розучилися літати! Давай з тобою розчаклуємо їх, щоб вони знову змогли літати в небі. Подивися, як це зроблю я (педагог дме на метеликів). А тепер твоя черга!

Гра 4 “Метелики пурхають”

Мета: розвиток довготривалого плавного видиху.

Обладнання: коробка з під взуття оформлена у вигляді квітучої галявини, паперові метелики прив’язані на нитки.

Хід гри: – настав прекрасний, теплий ранок, сонечко зійшло високо в небо. От прокинулись і заспівали пташки, зайчики помчали шукати собі їжу. Аж ось, подивіться, з’явилися гарні метелики і почали літати над квіточками. Покажи, як?

Гра 5 “Гарячий чай”

Мета: розвиток сильного плавного і тривалого видиху.

Обладнання: силуетне зображення чашок з кольорового картону.

Хід гри: – Добрий день, дівчата й хлопці! Сьогодні ви мої гості і гарячим чаєм я всіх пригощаю, а щоб не обпектися, треба вам подути на чай!

Гра 6 “Сніг кружляє, літає, літає”

Мета: розвиток сильного плавного видиху.

Обладнання: коробка з-під взуття оформлена зимовим пейзажем, паперові сніжинки звисають вниз на нитках.

Хід гри: – Настала зима, і з неба посипав сніг. Дитина дме на сніжинки.

Гра 7 “Фокус”

Мета: розвиток сильного цілеспрямованого видиху.

Обладнання: маленький шматочок вати.

Хід гри: – Давай уявимо, що ми з тобою фокусники. Перш ніж показувати фокус своїм рідним нам з тобою треба потренуватися.

Відкриваємо рот. Робимо “чашечку” (бічні краї язика притиснуті до верхньої губі, а посередині залишається жолобок). Кладемо маленький шматочок вати на ніс. Робимо вдих через ніс. Сильно дуємо на ватку через рот так, щоб вона злетіла вгору.

Гра 8 «Кулька». Цю вправу бажано робити спочатку лежачи (щоб дитина повністю розслабилася), а потім сидячи чи стоячи. Вдих через злегка відкритий рот (живіт надувається, як кулька, плечі не піднімати). Видих через вільно відкритий рот, неначе кулька повільно здувається. Рух живота контролюється рукою. Цю ж вправу повторити з подовженим видихом на звуки (А, О, У, И). Видих під час вимови цих звуків повинен бути спокійним і безперервним.

Гра 9 «Задуй свічку». Короткий спокійний вдих носом, потім пауза (затримати дихання на 1-2 сек.) і довгий безперервний видих через ледве зімкнуті губи з промовлянням «пф», начебто гасячи свічку (дути можна на пальчики).

Гра 10 «Літак». Покладіть дитині на долонь маленький шматочок ватки чи паперу. Тримавши долоню з ваткою на рівні рота, дитина повинна подути на «літак», щоб він полетів. Чим далі полетіла ватка, тим краще дитина зробила вдих і видих.

Гра 11 «Нюхаємо квіточку». Навички правильного вдиху і видиху добре відпрацьовувати на таких вправах: дати дитині понюхати квітку, духи, фрукти.

Гра 12 «Усі мовчать». Зробити вдих, а видихнути на звук “з”, доторкнувшись вказівним пальцем до губ, неначе попросити тиші.

Гра 13 «Де дзвенить комарик?» Дитина, сидячи на стільці, одночасно з поворотом тулуба праворуч-ліворуч робить довгий видих на звук з-з-з-з.

Гра 14 «Гарячий чай». У дитини в руках чашка, дитина робить вдих носом, а на видиху дує в чашечку, вимовляючи пошепки ф-ф-ф-ф, начебто студить гарячий чай.

Гра 15 «Кораблик». Налийте в миску води, покладітьте на воду паперовий кораблик, і запропонуєте дитині “допомогти” кораблику переплисти на іншу сторону миски. Дитина робить вдих носом, а на видиху вимовляє «пф» і дує при цьому на кораблик. Чим дужчий повітряний струмінь, тим далі попливе кораблик.

Гра 16 «Дми на метелика».

Дорослий виготовляє паперового метелика, прив’язує його до палиці, тримає у дитини над головою і пропонує дмухати на нього.

Гра 17 «На гойдалці».

На горизонтальній нитці прикріплюють різнокольорові паперові фігурки ляльок, влаштовують «гойдалку» і малюк силою видихуваного повітря розгойдує їх.